

ספר מִתְרָה

הַלְכוּתֵי שְׁמוֹנֶה, וְזֶה הוּא סְדוּרָן: הַלְכוּת טַמְאֵת מֵת, הַלְכוּת פְּרָה אֲדָמָה, הַלְכוּת טַמְאֵת צָרַעַת, הַלְכוּת מְטַמְּאֵי מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב, הַלְכוּת שְׂאֵר אַבוֹת הַטַּמְאוֹת, הַלְכוּת טַמְאֵת אֲכָלִין, הַלְכוּת כָּלִים, הַלְכוּת מַקְוֹת.

הַלְכוּת טַמְאֵת מֵת. מִצְוֹת עֲשֵׂה אַחַת, וְהִיא דִּין טַמְאֵת מֵת.

הַלְכוּת פְּרָה אֲדָמָה. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁתֵּי מִצְוֹת עֲשֵׂה; וְזֶה הוּא פָּרִטָן: (א) דִּין פְּרָה אֲדָמָה; (ב) דִּין טַמְאֵת מִי נָדָה וְטַהֲרָתָן.

הַלְכוּת טַמְאֵת צָרַעַת. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁמוֹנֶה מִצְוֹת שֵׁשׁ מִצְוֹת עֲשֵׂה, וּשְׁתֵּי מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרִטָן: (א) לְהוֹרוֹת בְּצָרַעַת אָדָם כְּדִינָהּ הַכְּתוּב בַּתּוֹרָה; (ב) שְׁלֹא יִקַּץ סִימָנֵי טַמְאָה; (ג) שְׁלֹא יִגְלַח הַנֶּתֶק; (ד) שִׁיחָא הַמְצָרַע מִפָּרֶסֶם בְּקָרִיעַת בְּגָדָיו וּפְרִיעַת רֹאשׁוֹ וְעִטָּיה עַל שִׁפְם; (ה) טַהֲרַת צָרַעַת; (ו) שִׁיגְלַח הַמְצָרַע אֶת כָּל שְׁעָרוֹ כְּשִׁיטָּהֶר; (ז) דִּין צָרַעַת הַבֶּגֶד; (ח) דִּין צָרַעַת הַבֵּית.

הַלְכוּת מְטַמְּאֵי מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן אַרְבַּע מִצְוֹת עֲשֵׂה; וְזֶה הוּא פָּרִטָן: (א) דִּין טַמְאֵת נָדָה; (ב) דִּין טַמְאֵת יוֹלְדֵת; (ג) דִּין טַמְאֵת זָכָה; (ד) דִּין טַמְאֵת זָב.

הַלְכוּת שְׂאֵר אַבוֹת הַטַּמְאוֹת. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁלוֹשׁ מִצְוֹת עֲשֵׂה; וְזֶה הוּא פָּרִטָן: (א) דִּין טַמְאֵת נִבְלָה; (ב) דִּין טַמְאֵת שֶׁרֶץ; (ג) דִּין טַמְאֵת שֹׁכֶבֶת זֶרַע. וְעִבּוּדָה זֶרֶה מְטַמְּאָה כְּשֶׁרֶץ, וְטַמְאָתָהּ מִדְּבָרֵי סוּפְרִים.

הַלְכוּת טַמְאֵת אֲכָלִין. מִצְוֹת עֲשֵׂה אַחַת, וְהִיא דִּין טַמְאֵת מִשְׁקִין וְאֲכָלִין וְהַכְּשָׁרָן.

הַלְכוּת כָּלִים. עֲנִיֵּן אֵלֹהֵי הַהֲלָכוֹת לִידַע כָּלִים שֶׁמִּקְבָּלִין טַמְאָה מִכָּל אֵלֹהֵי הַטַּמְאוֹת, וְכָלִים שְׂאִינָן מִטַּמְאִין, וְכִיצַד מְטַמְּאִין הַכָּלִים וּמְטַמְּאִין.

הַלְכוּת מַקְוֹת. מִצְוֹת עֲשֵׂה אַחַת, וְהִיא שִׁיטְבַל כָּל טָמֵא בְּמֵי מַקְוָה וְאַחֵר כֶּךָ יטָהֵר.

נִמְצְאוּ כָּל הַמִּצְוֹת הַנִּכְלָלוֹת בְּסֵפֶר זֶה, עֲשָׂרִים מֵהֶן שְׁמוֹנֶה עֲשָׂרֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה, וּשְׁתֵּי מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה.

ספר נִזְקִים

הַלְכוּתֵי חֲמֵשׁ, וְזֶה הוּא סְדוּרָן: הַלְכוּת נִזְקֵי מָמוֹן, הַלְכוּת גִּנְבָה, הַלְכוּת גְּזֻלָּה וְאַבְדָּה, הַלְכוּת חוֹבֵל וּמִזִּיק, הַלְכוּת רוֹצֵחַ וּשְׁמִירַת נַפְשׁוֹ.

הַלְכוּת נִזְקֵי מָמוֹן. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן אַרְבַּע מִצְוֹת עֲשֵׂה; וְזֶה הוּא פָּרִטָן: (א) דִּין הַשּׁוֹר; (ב) דִּין הַהֶבְעֵר; (ג) דִּין הַבוֹר; (ד) דִּין הַהִבְעֵרָה.

הַלְכוּת גִּנְבָה. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שִׁבְעַת מִצְוֹת שְׁתֵּי מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְחֲמֵשׁ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרִטָן: (א) שְׁלֹא לִגְנוֹב מָמוֹן; (ב) דִּין הַגִּנֵּב; (ג) לְצַדֵּק הַמֵּאזְנִים עִם הַמִּשְׁקָלוֹת; (ד) שְׁלֹא יַעֲשֶׂה עוֹל בַּמִּדּוֹת וּבַמִּשְׁקָלוֹת; (ה) שְׁלֹא יִהְיֶה לְאָדָם אֶבֶן וְאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה, אֵף עַל פִּי שְׂאִינֹו לֹוֶקֶחַ וְנוֹתֵן בָּהֶם; (ו) שְׁלֹא יִסִּיג גְּבוּל; (ז) שְׁלֹא לִגְנוֹב נַפְשׁוֹת.

הַלְכוּת גְּזֻלָּה וְאַבְדָּה. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שִׁבְעַת מִצְוֹת שְׁתֵּי מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְחֲמֵשׁ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרִטָן: (א) שְׁלֹא לִגְזוֹל; (ב) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹק; (ג) שְׁלֹא לַחְמֹד; (ד) שְׁלֹא לְהִתְאוֹת; (ה) לְהָשִׁיב אֶת הַגְּזוּלָה; (ו) שְׁלֹא יַתְעַלֵּם מִן הָאַבְדָּה; (ז) לְהָשִׁיב הָאַבְדָּה.

הַלְכוֹת חֹבֵל וּמִזִּיק. מִצְוֹת עֲשֵׂה אַחַת, וְהִיא דִּין חֹבֵל בַּחֲבֵרוֹ אוֹ מִזִּיק מִמוֹן חֲבֵרוֹ.

הַלְכוֹת רוֹצֵחַ וְשׂמִירַת נַפֶּשׁ. יֵשׁ בְּכָלֶלָן שִׁבְעַת עֲשָׂרָה מִצְוֹת שִׁבְעַת מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְעֶשֶׂר מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרֻטָן: (א) שְׁלֹא לְרַצֵּחַ; (ב) שְׁלֹא לִקַּח כֶּפֶר לְנַפֶּשׁ רוֹצֵחַ, אֲלֵא יוֹמֵת; (ג) לְהַגְלוֹת הָרוֹצֵחַ בְּשִׁגְגָה; (ד) שְׁלֹא לִקַּח כֶּפֶר לְמַחֲיֵב גְּלוּת; (ה) שְׁלֹא יוֹמֵת הָרוֹצֵחַ כְּשִׁירֵצָה, קֹדֶם עֲמִידָה בְּדִין; (ו) לְהַצִּיל הַנֶּרְדָּף בְּנַפְשׁוֹ שְׁלֹרֹדֶף; (ז) שְׁלֹא לְחוּס עַל הָרֹדֶף; (ח) שְׁלֹא לַעֲמֹד עַל דָּם; (ט) לְהַפְרִישׁ עָרֵי מִקְלָט וּלְכוֹן לָהֶם הַדֶּרֶךְ; (י) לַעְרֹף אֶת הָעֵגְלָה בִּנְחָל; (יא) שְׁלֹא יַעֲבֹד בְּאוֹתָהּ קִרְקַע וְלֹא תִזְרַע; (יב) שְׁלֹא לְשׁוּם דָּמִים; (יג) לַעֲשׂוֹת מַעֲקָה; (יד) שְׁלֹא יִכְשִׁיל תַּמִּים בְּדָבָר; (טו) לְפָרֵק עִם מִי שֶׁנִּכְשַׁל בַּדֶּרֶךְ; (טז) לִטְעֹן עִמּוֹ; (יז) שְׁלֹא יַנִּיחֵנוּ בַּדֶּרֶךְ נִבְהֵל בְּמִשְׁאוֹ וַיִּלָּךְ לוֹ.

נִמְצְאוּ כָּל הַמִּצְוֹת הַנִּכְלָלוֹת בְּסֵפֶר זֶה, שֶׁשׁ וּשְׁלוּשִׁים מֵהֶן שֶׁשׁ עֲשָׂרָה מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְעֶשְׂרִים מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה.

סֵפֶר קִנְיִן

הַלְכוֹתָיו חֲמֵשׁ, וְזֶה הוּא סְדוּרָן: הַלְכוֹת מְכִירָה, הַלְכוֹת זִכְיָה וּמִתְנָה, הַלְכוֹת שְׁכָנִים, הַלְכוֹת שְׁלוּחִין וְשִׁתְפִּין, הַלְכוֹת עֲבָדִים.

הַלְכוֹת מְכִירָה. יֵשׁ בְּכָלֶלָן חֲמֵשׁ מִצְוֹת אַחַת מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְאַרְבַּע מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרֻטָן: (א) דִּין מְקַח וּמִמְכָּר; (ב) שְׁלֹא יוֹנֵה בַּמְקַח וּמִמְכָּר; (ג) שְׁלֹא יוֹנֵה בְּדָבָרִים; (ד) שְׁלֹא יוֹנֵה גֵר צָדֵק בְּמִמוֹנוֹ; (ה) שְׁלֹא יוֹנֵהוּ בְּדָבָרִים.

הַלְכוֹת זִכְיָה וּמִתְנָה. עֲנִין אֵלּוּ הַהֲלָכוֹת לִידַע דִּין זֹכֶה מִן הַהֶפְקֵר הַיֵּאָךְ יִקְנֶה וּבִמָּה יִקְנֶה, וְדִין נוֹתֵן מִתְנָה וּמִקְבֵּל וְאִיזוֹ מִתְנָה חוֹזֶרֶת וְאִיזוֹ אֵינָה חוֹזֶרֶת.

הַלְכוֹת שְׁכָנִים. עֲנִין אֵלּוּ הַהֲלָכוֹת לִידַע דִּין חִלּוּק הַקִּרְקָעוֹת בֵּין הַשִּׁתְפִּין, וְהִרְחַקַת נִזְקֵי כָּל אֶחָד מֵהֶם מִשְׁכָּנוֹ וּמִבַּעַל הַמָּצָר שְׁלוֹ, וְדִין בַּעַל הַמָּצָר.

הַלְכוֹת שְׁלוּחִין וְשִׁתְפִּין. עֲנִין אֵלּוּ הַהֲלָכוֹת לִידַע דִּין שְׁלוּחוֹ שְׁלֹאֲדָם וְשִׁתְפוֹ, וּמִשְׁפָּטֵיהֶן בַּמְקַחֵן וּמִמְכָּרָן וּבַהֶפְסָדָן וּשְׁכָרָן.

הַלְכוֹת עֲבָדִים. יֵשׁ בְּכָלֶלָן שְׁלוֹשׁ עֲשָׂרָה מִצְוֹת חֲמֵשׁ מִצְוֹת עֲשֵׂה, וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרֻטָן: (א) דִּין קִנְיָן עֶבֶד עֲבָרִי; (ב) שְׁלֹא יִמְכֹּר מִמִּכְרַת עֶבֶד; (ג) שְׁלֹא יַעֲבִידֵנוּ בַּפֶּרֶךְ; (ד) שְׁלֹא נִנְיַח גֵּר תּוֹשֵׁב לְרֵדוֹת בּוֹ בַּפֶּרֶךְ; (ה) שְׁלֹא נַעֲבֹד בּוֹ עֲבוֹדַת עֶבֶד; (ו) לְהַעֲנִיק לוֹ בְּצֵאתוֹ חֶפְשִׁי; (ז) שְׁלֹא יֵצֵא רִיקָם; (ח) לְפָדוֹת אִמָּה עֲבָרִיָּה; (ט) לִיעֲדָה; (י) שְׁלֹא תִמְכֹּר; (יא) לַעֲבֹד בַּעֲבַד כְּנַעֲנִי לְעוֹלָם, אֲלֵא אִם הִפִּיל לוֹ אֲדוֹנָיו אֶחָד מֵרָאשֵׁי אֲבָרָיו; (יב) שְׁלֹא לְהַסְגִּיר עֶבֶד שֶׁבְּרַח מִחוּצָה לָאָרֶץ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל; (יג) שְׁלֹא לְהוֹנוֹת עֶבֶד זֶה הַנִּצּוֹל אֵלֵינוּ.

נִמְצְאוּ כָּל הַמִּצְוֹת הַנִּכְלָלוֹת בְּסֵפֶר זֶה, שְׁמוֹנֶה עֲשָׂרָה שֶׁשׁ מֵהֶן מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשִׁתִּים עֲשָׂרָה מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה.

סֵפֶר מִשְׁפָּטִים

הַלְכוֹתָיו חֲמֵשׁ, וְזֶה הוּא סְדוּרָן: הַלְכוֹת שְׁכִירוֹת, הַלְכוֹת שְׁאֵלָה וּפְקָדוֹן, הַלְכוֹת מְלוּהַ וְלוּוֶה, הַלְכוֹת טוֹעֵן וְנִטְעֵן, הַלְכוֹת נִחְלוֹת.

הַלְכוֹת שְׁכִירוֹת. יֵשׁ בְּכָלֶלָן שִׁבְעַת מִצְוֹת שְׁלוֹשׁ מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְאַרְבַּע

מצוות לא תעשה; וזה הוא פֶּרֶטֶן: (א) דין שכיר וְשׂוֹמֵר שָׂכָר; (ב) לתן שכר שכיר ביומו; (ג) שלא יאחר שכר שכיר אחר זמנו; (ד) שיאכל השכיר מן המִחְבֵּר שיעשה בו; (ה) שלא יאכל השכיר מן המִחְבֵּר שלא בשעת גִּמְר מְלָאכָה; (ו) שלא יוליד השכיר בידו יתר על מה שאכל; (ז) שלא יחסם שור בדישו, וכן שאר הבהמה.

הלכות שאֵלָה ופקדון. יש בכללן שתי מצוות עשה: (א) דין השואל; (ב) דין שומר חנם.

הלכות מלוה ולוה. יש בכללן שתיים עשרה מצוות ארבע מצוות עשה, ושמונה מצוות לא תעשה; וזה הוא פֶּרֶטֶן: (א) להלוות לעני ומך; (ב) שלא יגש אותו; (ג) לנגש את הנכרי; (ד) שלא ימשכן בעל חוב בזרוע; (ה) להחזיר המשכון לבעליו, בזמן שהוא צריך לו; (ו) שלא יאחר המשכון מבעליו העני, בעת שהוא צריך לו; (ז) שלא יחבל אלמנה; (ח) שלא יחבל פלים שעושין בהן אכל נפש; (ט) שלא יתן המלוה ברבית; (י) שלא ילוה הלוה ברבית; (יא) שלא יתעסק אדם בין מלוה ולוה ברבית, לא יעיד ביניהם ולא יכתב שטר ולא יערב; (יב) ללוות מן הנכרי ולהלוותו ברבית.

הלכות טוען ונטען. מצוות עשה אחת, והיא דין טוען ומודה או כופר. הלכות נחלות. מצוות עשה אחת, והיא דין סדר נחלות.

נמצאו כל המצוות הנכללות בספר זה, שלוש ועשרים מהן אחת עשרה מצוות עשה, ושתיים עשרה מצוות לא תעשה.

סֵפֶר שׁוֹפְטִים

הלכותיו חמש, וזה הוא סְדוּרָן: הלכות סנהדרין והענשין המסורין להם, הלכות עדות, הלכות ממרים, הלכות אבל, הלכות מלכים ומלחמות.

הלכות סנהדרין והענשין המסורין להם. יש בכללן שלושים מצוות עשר מצוות עשה, ועשרים מצוות לא תעשה; וזה הוא פֶּרֶטֶן: (א) למנות שופטים; (ב) שלא למנות דין שאינו יודע דרך המשפט; (ג) לנטות אחרי רבים, אם נחלקו השופטים; (ד) שלא להרג אם רבו המחביין באיש אחד, עד שיהיו יתר שנים; (ה) שלא ילמד חובה מי שלמד זכות בדיני נפשות; (ו) להרג בסקלה; (ז) להרג בשרפה; (ח) להרג בסיף; (ט) להרג בחנק; (י) לתלות; (יא) לקבר הנהרג ביום הריגתו; (יב) שלא תלין נבלתו; (יג) שלא להחיות מכשף; (יד) להלקות לרשע; (טו) שלא יוסיף בהפית הלוקה; (טז) שלא להרג נקי באמדין הדעת; (יז) שלא לענש אנוס; (יח) שלא לחוס על הורג חברו או חובל בו; (יט) שלא לרחם על הדל בדין; (כ) שלא להדר גדול בדין; (כא) שלא להטות הדין על בעל עברות, אף על פי שהוא חוטא; (כב) שלא לעול משפט; (כג) שלא להטות משפט גר יתום; (כד) לשפט בצדק; (כה) שלא ליראה בדין מאיש זרוע; (כו) שלא לקח שחד; (כז) שלא לשא שמע שוא; (כח) שלא לקלל הדיינין; (כט) שלא לקלל הנשיא; (ל) שלא לקלל אדם משאר בני ישראל הכשרים.

הלכות עדות. יש בכללן שמונה מצוות שלוש מצוות עשה, וחמש מצוות לא תעשה; וזה הוא פֶּרֶטֶן: (א) להעיד בבית דין למי שיודע לו עדות; (ב) לדרש ולחקר העדים; (ג) שלא יורה העד בדין זה שהעיד עליו, בדיני נפשות; (ד) שלא יקום דבר בעדות אחד; (ה) שלא יעיד בעל עברה; (ו) שלא יעיד קרוב; (ז) שלא להעיד בשקר; (ח) לעשות לעד זומם כאשר זמם.

הַלְכוֹת מִמָּרִים. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן תִּשְׁעַ מִצְוֹת שְׁלוֹשׁ מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשֵׁשׁ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטֶן: (א) לַעֲשׂוֹת עַל פִּי הַתּוֹרָה שִׂיאֲמְרוּ בֵּית דִּין הַגָּדוֹל; (ב) שְׁלֹא לָסוּר מִדְּבָרֵיהֶם; (ג) שְׁלֹא לְהוֹסִיף עַל הַתּוֹרָה, לֹא בַּמִּצְוֹת שֶׁבִּכְתָּב וְלֹא בַּפְּרוּשׁן שֶׁלְּמִדְּנֹו מִפִּי הַשְּׂמוּעָה; (ד) שְׁלֹא לַגְרֹעַ מִן הַכֹּל; (ה) שְׁלֹא לְקַלֵּל אָב וְאִם; (ו) שְׁלֹא לְהַכּוֹת אָב וְאִם; (ז) לְכַבֵּד אָב וְאִם; (ח) לִירְאָה מֵאָב וְאִם; (ט) שְׁלֹא יִהְיֶה הַבֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה עַל קוֹל אָבִיו וְאִמּוֹ.

הַלְכוֹת אֲבָל. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן אַרְבַּע מִצְוֹת אַחַת מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשְׁלוֹשׁ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטֶן: (א) לְהִתְאַבֵּל עַל הַקְּרוֹבִים, וְאִפְלוּ כוֹהֵן מִטְּמֵא וּמִתְאַבֵּל עַל הַקְּרוֹבִים. וְאִין אָדָם מִתְאַבֵּל עַל הַרוּגִי בֵּית דִּין; וּלְפִי זֶה כָּלִלְתִּי הַלְכוֹת אֵלּוּ בִּסְפָר זֶה, שֶׁהֵן מַעֲיִן קְבוּרָה בְּיוֹם מִיתָה שֶׁהִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה. (ב) שְׁלֹא יִטְמֵא כוֹהֵן גָּדוֹל לְקְרוֹבִים; (ג) שְׁלֹא יִכְנֹס עִם הַמֵּת בְּאֹהֶל; (ד) שְׁלֹא יִטְמֵא כוֹהֵן הַדְּיוּט לְנֶפֶשׁ אָדָם אֲלֵא לְקְרוֹבִים בְּלֶבֶד.

הַלְכוֹת מַלְכִּים וּמַלְחָמוֹת. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁלוֹשׁ וְעֶשְׂרִים מִצְוֹת עֲשֵׂה מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטֶן: (א) לְמַנּוֹת מֶלֶךְ מִיִּשְׂרָאֵל; (ב) שְׁלֹא יִמָּנֶה מִקְּהֵל גָּרִים; (ג) שְׁלֹא יִרְבֶּה לוֹ נָשִׁים; (ד) שְׁלֹא יִרְבֶּה לוֹ סוּסִים; (ה) שְׁלֹא יִרְבֶּה לוֹ כֶּסֶף וְזָהָב; (ו) לְהַחֲרִים שְׁבַעַה עַמִּמִּים; (ז) שְׁלֹא לְהַחֲרִית מֶהֵן נִשְׁמָה; (ח) לְמַחֲוֹת זִרְעוֹ שְׁלַעַמְלֶק; (ט) לְזַכּוֹר מַה שֶּׁעָשָׂה עַמְלֶק; (י) שְׁלֹא לְשַׁכַּח מַעֲשָׂיו הָרָעִים וְאִירִיבְתּוֹ בַּדֶּרֶךְ; (יא) שְׁלֹא לְשַׁכֵּן בְּאַרְץ מִצְרַיִם; (יב) לְשַׁלַּח שָׁלוֹם לְיוֹשְׁבֵי הָעִיר כְּשֶׁצָּרִים עָלֶיהָ, וּלְדוֹן בָּהּ כְּאֲשֶׁר מִפָּרֶשׁ בַּתּוֹרָה, אִם תִּשְׁלִים וְאִם לֹא תִשְׁלִים; (יג) שְׁלֹא לְדָרֵשׁ שָׁלוֹם מֵעַמּוֹן וּמִוָּאָב בְּלֶבֶד, כְּשֶׁצָּרִים עָלֶיהָ; (יד) שְׁלֹא לְהַשְׁחִית אֵילָנִי מֵאֲכָל בַּמִּצּוֹר; (טו) לְהַתְקִין יָד שִׁיִּצְאוּ בוֹ בַּעֲלֵי הַמַּחֲנֶה לְהַפְנוֹת בוֹ; (טז) לְהַתְקִין יָתֵד לַחֲפָר בוֹ; (יז) לְמַשַּׁח כוֹהֵן לְדַבָּר בְּאָזְנֵי אֲנָשֵׁי הָעָבָא בְּשַׁעַת הַמַּלְחָמָה; (יח) לְהִיּוֹת מְאָרֵס וּבוֹנָה בְּנִין וְנוֹטֵעַ פָּרִם שְׂמִיחִין בְּקִנְיָנָם שָׁנָה תְּמִימָה, וּמַחֲזִירִין אוֹתָן מִן הַמַּלְחָמָה; (יט) שְׁלֹא יַעֲבֹר עָלֶיהָ דָּבָר, וְלֹא יֵצְאוּ אֲפָלוּ לְצָרָכֵי הָעִיר וְצָרָכֵי הַגָּדוּד וְדוּמָה לָהֵן; (כ) שְׁלֹא לַעֲרֹץ וּלְחַזֹּר לְאַחֹר בְּשַׁעַת מַלְחָמָה; (כא) דִּין יִפֹּת תֹּאֵר; (כב) שְׁלֹא תִמְכֹּר יִפֹּת תֹּאֵר; (כג) שְׁלֹא יִכְבֹּשׁ שָׁנָה לַעֲבָדוֹת אַחֵר שְׁנִבְעָלָהּ.

נִמְצְאוּ כָּל הַמִּצְוֹת הַנִּכְלָלוֹת בִּסְפָר זֶה, אַרְבַּע וְשִׁבְעִים מֶהֵן שְׁבַע וְעֶשְׂרִים מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשִׁבַּע וְאַרְבָּעִים מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה.

וְנִמְצְאוּ כָּל הַהֲלָכוֹת שְׁלֹא־אַרְבַּעַה עֶשֶׂר סֵפֶר, שְׁלוֹשׁ וְשִׁמּוֹנִים הֲלָכוֹת.

וְעַתָּה אֶתְחִיל לְבָאֵר מִשְׁפָּטֵי כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה וְכָל הַדִּינִין הַנִּגְלָלִין עִמָּה מַעֲנִינָה עַל סֵדֶר הַהֲלָכוֹת, בְּעֶזְרַת שְׁדִי.